

Beslutningsforslag nr. B 78. Fremsat den 19. december 2008 af Marlene Harpsøe (DF), Rene Christensen (DF), Kim Christiansen (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Dennis Flydtkjær (DF), Pia Kjærsgaard (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning om at sænke den kriminelle lavalder

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af folketingsåret at fremsætte lovforslag, der indebærer, at den kriminelle lavalder sænkes til 12 år.

Bemærkninger til forslaget

Formålet med indeværende forslag er at reducere mængden af kriminalitet, der begås af unge i aldersgruppen 12-14 år. Det foreslås således at sænke den kriminelle lavalder fra de nuværende 15 år til 12 år.

Ungdomskriminalitetens omfang

Nedenstående tabel viser, hvor mange 10-14-årige børn der er blevet pågrebet for kriminalitet, fordelt efter kriminalitetens art i en række udvalgte år fra 1992 til 2005.

Sager med børn pågrebet for kriminalitet, fordelt efter kriminalitetens art og år, 1992-2005

	1992	1997	1998	2000	2003	2004	2005
Sædelighedsforbrydelser					23	26	37
Vold (§§ 244-246)	64	63	99	163	241	318	377
Indbrud	526	211	182	173	189	243	370
Røveri	25	30	39	97	89	114	147
Brandstiftelse					40	51	83
Butikstyveri	1.194	1.271	1.490	1.734	1.198	1.695	1.339
Brugstyveri	325	254	230	290	319	402	348
Andre tyverier					373	474	408
Hærværk					296	481	517
Øvrige	1.074	644	798	992	284	399	436
I alt	3.208	2.473	2.838	3.449	3.052	4.203	4.062
Antal 10-14-årige	298.752	276.633	280.579	298.751	330.248	338.321	346.028
Pr. 1.000 10-14-årige	11	9	10	12	9	12	12

Kilde: Justitsministeriets Forskningsenhed, Kriminalitet begået af børn under 15 år, april 2006

Ovenstående tal skal tages med visse forbehold. Sager mod børn prøves ikke ved domstolene. Derfor er det usikkert, om de pågrebne rent faktisk er skyldige i juridisk forstand i de forhold, de er noteret for i ovenstående statistik. Tallene til og med 2001 er tal, som Rigspolitichefen har indberettet til Justitsministeriet. Tallene for de efterfølgende år er indsamlet af Danmarks Statistik.

Ud fra tabellen kan det ikke fastslås, at kriminalitet begået af børn i aldersgruppen 10-14 år er stigende. Det ses således, at der i 1992 blev pågrebet 11 pr. 1.000 børn i aldersgruppen. Det tal har siden svinget lidt. I 2003 var det således nede på 9. Siden er det stegt til 12 i 2004 og 2005. Kriminalitetens art har dog

ændret sig markant. Den har bevæget sig i en langt mere brutal retning. Antallet af indbrud er faldet mellem 1992 og 2005, mens antallet af forskellige former for tyverier er steget meget lidt. Det forholder sig helt anderledes med personfarlig kriminalitet, som er steget meget voldsomt siden 1992. Antallet af voldsepisoder steg fra 64 i 1992 til 377 i 2005. Det svarer til en stigning på 489 pct. Antallet af røverier steg fra 25 i 1992 til 147 i 2005. Her er der tale om en stigning på 488 pct. Antallet af hærværk er steget fra 296 i 2003 til 517 i 2005. Det er en stigning på knap 75 pct. på blot 2 år (i Justitsministeriets rapport forefindes ikke ældre tal på området).

En hel del tyder på, at hvis man først har begået kriminalitet som mindreårig, er der stor sandsynlighed for, at man vil gøre det igen. Af rapporten »Udviklingen i omfang og art af ungdomskriminalitet 1996-2006« fra Justitsministeriets Forskningsenhed fremgår det således, at sager vedrørende vold og røverier er steget eksplosivt siden midten af 1990'erne. I 1996 var der 309 strafferetlige afgørelser vedrørende simpel vold (§ 244), mens der i 2006 var 841. Det er en stigning på omkring 172 pct. I samme periode steg antallet af strafferetlige afgørelser vedrørende alvorlig vold (§ 245) fra 56 til 113. Dette svarer til en stigning på knap 102 pct.

Den kriminelle lavalder

Der er mange eksempler på kriminalitet begået af unge under 15 år, som burde have medført en sanktion. Det er klart dokumenteret af Justitsministeriets Forskningsenhed. Desuden udnyttes nogle unge under 15 år af unge over 15 år til at begå kriminalitet, fordi de ældre kan argumentere med, at den unge under 15 år ikke kan straffes. For eksempler på begået kriminalitet begået af unge under 15 år henvises til beslutningsforslag B 37 fra 2000-01 om indførelse af kriminalretspleje og ungdomsdomstole for unge i alderen 12 til 18 år, hvori der er nævnt en række eksempler. Det er alvorligt at få andre til at begå kriminalitet, men det er endnu værre, når der er tale om at presse helt unge til at bryde loven, for de unge, som begår kriminalitet, inden de fylder 15, vil ofte fortsætte med at begå lovovertrædelser.

Stigningen i især den personfarlige kriminalitet både for unge under den kriminelle lavalder og for unge i aldersgruppen 15-17 år kan antyde en sådan sammenhæng. Tendensen kan tolkes i retning af, at unge under 15 år vil fortsætte den voldelige adfærd, hvis de ikke stoppes, inden det er for sent.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at det er utilfredsstillende, at politiet gang på gang oplever ikke at kunne stille noget op over for forbrydere under den kriminelle lavalder. De kan ikke straffes. Nogle unge begår ganske alvorlig kriminalitet. Der er ikke kun tale om butik- og cykeltyverier, men om tilfælde af afstumpet vold og voldtægt. Antallet af børn under den kriminelle lavalder, som pågribes efter at have begået ganske alvorlig kriminalitet, er endvidere steget i løbet af de seneste år.

I dag har politiet ingen ordentlige sanktioner over for unge kriminelle under 15 år. Politiet kan kun overlade børnene til de sociale myndigheder, men det sker ikke altid. Der er tilfælde, hvor politiet skønner, at den unge blot har opført sig dumt, og derfor ikke vil invol-

vere de sociale myndigheder. I sådanne tilfælde får den unge lovovertræder en »løftet pegefinger«, hvor efter politiet lader den pågældende løbe. Dette er et forkert signal at sende til unge, der har brudt loven, idet sådanne signaler meget let kan misforstås og lede til, at løsladelsen – eller fraværet af straf – opfattes af den unge, som om vedkommende ikke har gjort noget forkert, hvilket er årsagen til den manglende straf. I de lidt grovere tilfælde – eller hvis politiet har tid – kan det ske, at politiet kører den unge hjem til forældrene og fortæller dem, hvad deres barn har gjort. I den handling ligger, at forældrene skal tage en alvorlig snak med barnet. Dermed er det op til forældrene at finde på en sanktion. Det er naturligvis også meget fint. Mange mindre lovovertrædelser begået af unge under den kriminelle lavalder kunne afsluttes på denne måde. Problemet er blot, at mange forældre til børn i denne situation ikke længere har magt over deres egen tilværelse, f.eks. på grund af misbrugsproblemer, eller de kan have mistet kontrollen over barnet, eller måske er de bare ligeglade, og derfor sker der ikke noget. Den unge lovovertræder mærker ikke konsekvenserne af den eller de forkerte handlinger, som den pågældende har begået, og det kan på mange måder få uheldige konsekvenser for den pågældende senere i livet.

Politiet i København kender kun alt for godt problemstillingen med kriminelle under 15 år. Under en høring i Folketinget fredag den 5. december 2008 om bandekriminalitet efterlyste chefen for Københavns Politis kriminalpræventive afdeling, Lars Nikolai Jensen, initiativer på området, idet politiet ikke kan gøre noget ved de mindreårige kriminelle: »Der bliver ikke gjort noget. I politiet kan vi ikke gøre noget, og i kommunen siger man ofte, at man ikke er oplyst om sagen (...) Knægtene har status i deres kvarter – det skriger til himlen! Vi er nødt til at gå ind i de sager«. (Ritzau: »Politiet savner konsekvens for helt unge«, 5. december 2008). Der er desværre ikke megen tvivl om, at den manglende konsekvens over for mindreårige kriminelle blot opmuntrer nogle unge til at begå endnu mere og endnu grovere kriminalitet. Chefen for Københavns Politis kriminalpræventive afdeling efterlyste initiativer, der indebærer klare konsekvenser for kriminelle under 15 år, men ville ikke forholde sig til spørgsmålet om en sænkning af den kriminelle lavalder. Forslagsstillerne mener dog, at en sænkning af den kriminelle lavalder er det tydeligste signal, man kan sende til de unge forbrydere, idet der er tale om et initiativ, der vil få meget klare konsekvenser for den unge, der begår en forbrydelse.

Kommissorium vedrørende ungdomskriminalitet

Af Justitsministeriets pressemeddelelse af 26. september 2007 fremgår det, at ministeren har besluttet at nedsætte en kommission, »der skal foretage en samlet gennemgang af indsatsen mod ungdomskriminalitet og på grundlag heraf komme med en indstilling om, hvordan indsatsen kan styrkes med henblik på at gøre den så målrettet og virkningsfuld som muligt«. Den markante stigning i den hårde og personfarlige kriminalitet begået af de helt unge ser ud til at være en væsentlig årsag til nedsættelse af kommissionen: »Kriminaliteten er i de senere år generelt faldet i Danmark, og det ser også ud til, at færre og færre unge får en kriminel løbebane. Samtidig er der en tendens til, at der er en gruppe hårdkogte unge, som begår mere alvorlig kriminalitet som for eksempel røveri og vold. Regeringen ønsker at sætte ind over for denne gruppe af hårde kriminelle unge, for vi hverken kan eller vil ac-

ceptere, at unge ødelægger andres liv eller deres eget ved at begive sig ud på en kriminel løbebane. På den baggrund har jeg besluttet at nedsætte en kommission, der skal kulegrave indsatsen mod ungdomskriminalitet og komme med nye forslag til, hvordan man kan tackle problemerne med kriminalitet begået af unge.«

Afsluttende bemærkninger

Baggrunden for nærværende beslutningsforslag er netop, at forslagsstillerne ønsker at gøre noget for at forhindre og bekæmpe ungdomskriminalitet. På den baggrund finder forslagsstillerne justitsministerens initiativ positivt. Forslagsstillerne mener dog, at der allerede nu kan gennemføres initiativer på området. En nedsættelse af den kriminelle lavalder vil have en stærk præventiv effekt og kan med tiden føre til en permanent reduktion i kriminaliteten for alle aldersgrupper.

*Skriftlig fremsættelse***Marlene Harpsøe (DF):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at sænke den kriminelle lavalder.

(Beslutningsforslag nr. B 78).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.